

Svar på skriftligt spørgsmål om skador som vargar orsakar

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 44/2018 rd undertecknat av riksdagsledamot Olavi Ala-Nissilä /cent:

Vilka åtgärder kommer jord- och skogsbruksministeriet att vidta för att möjliggöra jakt på varg i stamvårdande syfte, för att rationalisera utfärdande av verkställighetsförbud för jaktlicenser och för att utveckla vargpolitiken i Finland?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

I enlighet med vårdplanen för Finlands vargstam tilläts jakt på varg i s.k. stamvårdande syfte under vintern åren 2015–2016 som ett försök i Finland. Det beslutades att försöket inte skulle fortsätta, eftersom dispensbesluten kunde verkställas först 36 dygn efter att beslutet vunnit laga kraft. Besluten fattades i praktiken under den snöfria tiden och problem som började förekomma först efter att snön fallit var inte till alla delar kända. Det verksamhetssätt som nu används riktar dispensererna konkret mot situationer där vargar regelbundet besöker gårdar eller förorsakar skada. Det är väsentligt att dispensererna riktas mot akuta situationer. Naturresursinstitutet ansvarar för bedömningen av vargbeståndet i Finland. Enligt den senaste bedömningen som gällde läget i mars 2017 fanns det cirka 150–180 vargar i vårt land. Bedömningen är 25 % lägre än bedömningen för mars 2016. Nästa bedömning av vargbeståndet publiceras i maj–juni 2018.

Situationen orsakar säkert förargelse på många håll, eftersom beviljande av dispens förutsätter konkreta bevis på problem, olägenheter och skador. Enbart vargens närvaro utgör inte en grund för dispens. Detta är emellertid en situation som utformats genom habitatdirektivet och de nationella domstolarnas avgörandepraxis och Finlands viltcentral måste handla enligt dessa.

I Finland finns sex regionala förvaltningsdomstolar och högsta förvaltningsdomstolen som är högsta besvärsinstans. Huvudregeln i ändringssökande är att ärendena ska fördelas mellan alla regionala förvaltningsdomstolar. I vissa ärendegrupper har behandlingen av besvär dock koncentrerats till en förvaltningsdomstol, till exempel ärenden enligt vattenlagen. Justitieministeriets riktlinje är att koncentreringslösning bör undvikas. I betänkandet av arbetsgruppen för förvaltningsprocessnivåerna (Uppgiftsfördelningen mellan förvaltningsdomstolarna, justitieministeriets betänkanden och utlåtanden 78/2010) konstateras att målet är att förvaltningsdomstolarna utvecklas till så jämstarka allmänna fullföljdsdomstolar i första instans som möjligt och att utgångspunkten bör vara att ärendena fördelas på alla förvaltningsdomstolar. Samma princip framgår även av reformprogrammet för rättsvården som publicerades i mars 2013 (Reformprogram för rättsvården för åren 2013–2025, justitieministeriets betänkanden och utlåtanden 16/2013). Koncentreringen kan enligt justitieministeriets syn inte motiveras endast genom att säkerställa en

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 44/2018 rd

enhetlig avgörandepraxis. Enhetlighet är en viktig rättsskyddsfaktor i alla förvaltningsrättsliga ärendegrupper. I sista hand ser högsta förvaltningsdomstolen till att avgörandepraxis är enhetlig. Jord- och skogsbruksministeriet anser att det finns ett särskilt behov av en enhetlig beslutspraxis när man tänker på politiken kring stora rovdjur och speciellt på förvaltningen av vargstammen.

Jord- och skogsbruksministeriet anser att kvoten på 53 vargar erbjuder Finlands viltcentral verksamhetsförutsättningar för att fatta beslut gällande eventuella ansökningar om dispens, om kriterierna för dispens i habitatdirektivet och jaktlagstiftningen för beviljande av dispens uppfylls. Förutom Finlands viltcentrals undantagstillstånd har polisen möjlighet att fatta beslut om att fördriva eller avlägsna vargar som orsakar hot.

Polisstyrelsen kommer under våren 2018 att bekräfta en anvisning som gäller polisens behörighet och verksamhetslinjer i fråga om stora rovdjur. Ett av de viktigaste syftena med anvisningen är att styra polisens verksamhet så att den är enhetlig i hela Finland när det gäller att hantera situationer med stora rovdjur och vildsvin. Hur farlig vargen är för människan bedöms alltid från fall till fall och i bedömningen ska det i den utsträckning det är möjligt alltid anlitas olika experter. Lägesbedömningen och åtgärderna som eventuellt vidtas utifrån den påverkas i alla situationer med stora rovdjur bland annat av arten av observationer som har gjorts, pålitligheten, antalet och tidpunkten. En varg som vistas på en gård ska i första hand fördrivas. Om det tidsmässigt eller operativt inte är möjligt eller om tidigare försök att fördriva vargen inte har gett resultat kan en varg som kommer till gårdar avlivas.

Problem gällande vården av vargstammen har tillsjatts på senare tid. Även om större delen av åtgärderna i 2015 års stamvårdsplan har genomförts, har många intressentgrupper fortfarande en bristfällig uppfattning om vilka faktorer som påverkar vården av vargstammen. Jord- och skogsbruksministeriet uppdaterar från och med nästa höst åtgärdsavsnittet i vårdplanen för vargbeståndet med hjälp av en bred arbetsgrupp som sammankallas under våren. Nu finns det ett tydligt behov av en bred och öppen diskussion mellan olika intressentgrupper.

Helsingfors 16.3.2018

Jord- och skogsbruksminister Jari Leppä